

Djelovodni broj: 05-18/25-2

ZAŠTITNIK LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE

NACIONALNI PREVENTIVNI MEHANIZAM

**Po Opcionom protokolu uz Konvenciju UN protiv torture
i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka**

IZVJEŠTAJ O KONTROLNOM OBILASKU

Odjeljenja bezbjednosti (Ob) Ulcinj

Uprave policije Crne Gore

Podgorica, decembar, 2025. godine

Podaci o obilasku

Vrsta obilaska:	Kontrolni obilazak;
Svrha obilaska:	Ocjena stanja i ispunjenosti ranijih preporuka Zaštitnika ¹ , prevencija torture;
Datum obilaska:	24. jun 2025. godine;
Najava obilaska:	Obilazak nije najavljen;
Tim za obilazak:	Danijela Brajković, savjetnica Zaštitnika Mensur Bošnjak, savjetnik Zaštitnika

1. Uvod

Zaštitnik, u skladu sa Ustavom Crne Gore² i Zakonom o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore³, vrši poslove Nacionalnog preventivnog mehanizma (NPM) u cilju prevencije mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja lica lišenih slobode, a u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Opcionog protokola uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka⁴.

NPM preduzima mjere za sprječavanje mučenja i drugih oblika surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, sprovođenjem redovnih i kontrolnih obilazaka mjesta u kojima se nalaze ili se mogu naći lica lišena slobode ili lica kojima je ograničeno kretanje, odlukom suda ili drugog državnog organa.

Članovi tima NPM-a imaju pravo:

- da bez prethodne najave obilaze organe, ustanove i organizacije i pregledaju prostorije u kojima se nalaze ili bi se mogla nalaziti lica lišena slobode;
- na pristup podacima o: organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilaze i o postupanju sa licima lišenim slobode;
- da bez prisustva službenog lica razgovaraju sa licima lišenim slobode i drugim licima koja mogu da daju odgovarajuće informacije u vezi sa sumnjom da se krše ljudska prava u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilaze.

Shodno metodologiji rada NPM-a, u cilju adekvatne i precizne pripreme, bolje razmjene pojedinačnih iskustava, poređenja dobijenih objašnjenja, zauzimanja zajedničkog stava i definisanja potencijalno različitih mišljenja, kao i određivanja dužnosti učesnika prije i nakon

¹ Svi izrazi koji se u ovom Izveštaju koriste u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu;

² Član 81 Ustava Crne Gore;

³ Zakon o Zaštitniku ("Službeni list Crne Gore", br. 042/11 od 15.08.2011, 032/14 od 30.07.2014, 021/17 od 31.03.2017);

⁴ "Službeni list Crne Gore – međunarodni ugovori", br 9/2008;

obilaska tim je održao specijalni sastanak prije svakog obilaska kao i neposredno nakon svakog obilaska (debriefing).

1.1 Opšte informacije

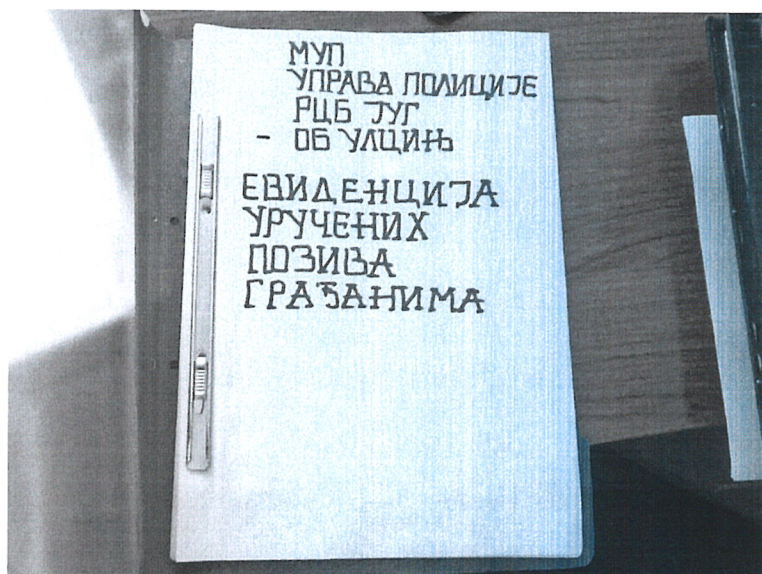
Uvidom u evidencije utvrđeno je da je u 2025. godini do momenta obilaska NPM-a bilo lišeno 182 , a zadržano 17 lica. U knjizi zadržanih lica zapazili smo propuste tj. da u pojedinim slučajevima nema vremena do kada se lice nalazilo u Ob – konkretno ovaj podatak nije ubilježen za lice lišeno slobode 05.03.2024. godine i lice lišeno slobode u prostorijama Ob Ulcinj dana 12.02.2024. godine. Podatke o vremenu našli smo u zapisniku LLS/ZL.

Sredstva prinude su bila korišćena u pet slučajeva, dok su da slučaja bila u postupku ocjene opravdanosti.

Takođe, tim je obavio uvid u Evidencije zadržani i lica lišenih slobode. Ova evidencije su većinom bile precizne, ali smo u jednom slučaju rubrike bile prazne, te se nije moglo zaključiti koliko se određeno lice zadržavalo u Ob Ulcinj.

Takođe, tim je obavio uvid u Evidenciju uručenih dostavljenih poziva građanima. Ova evidencija nije bila uredna u potpunosti, pojedine rubrike bile prazne, te se iz nje nije moglo zaključiti koliko se određeno lice zadržavalo u Ob Ulcinj.

Fotografija - NPM kontinuirano ukazuje na važnost preciznog i potpunog upisa svih podataka u evidencijama, jer nepravilnosti mogu uticati na zakonitost postupanja i zaštitu prava lica koja se dovode, lišavaju slobode itd.

Ukupno 17 lica lišenih slobode u 2024. godini zahtijevalo je medicinsku pomoć i tokom prilikom su odvedena u Dom zdravlja Ulcinj – HMP.

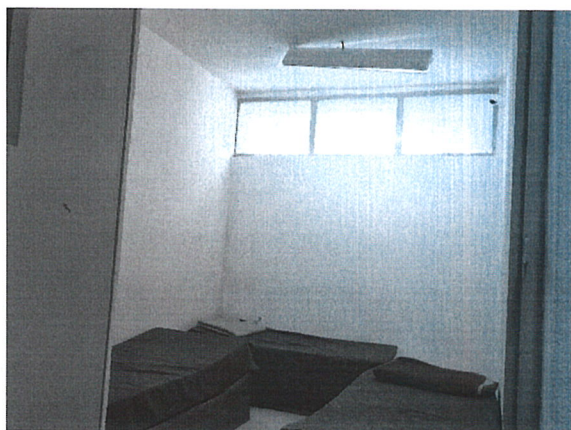
1.3 Ispunjenost ranije datih preporuka

Tim NPM-a je tokom obilaska ukazao na važnost realizacije upućenih preporuka:

Zaštitnik kao NPM podseća na ranije date preporuke:

- da se razmotri mogućnost snimanja audio i video uređajem, uz dosljedno poštovanje ljudskih prava
- da se lica lišena slobode, što je prije moguće nakon lišenja slobode, pisanim putem upoznaju sa svojim proceduralnim pravima (pravo na advokata, pravo na ljekarski pregled i pravo na poziv) i da se o tome sačini zapisnik koji će biti potpisan od strane tog lica i policijskog službenika koji ga je o pravima upoznao, kako to propisuje Pravilnik o načinu obavljanja policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova;
- da se evidencija koja se vodi u odnosu na uručene i dostavljene pozive građanima, upodobi sa standardima koje propisuje CPT u odnosu na vođenje ove evidencije i da se u istoj evidentiraju i lica koja su dovedena po bilo kojem osnovu, te da se sve rubrike popunjavaju u cjelosti;

Fotografija broj 1 – prostorije za zadržavanje zahtijevaju određene intervencije - popravku određenog mobilijara, obezbjeđivanje dostupnosti tekuće vode.

1.4 Saradnja službenih lica timom NPM-a

Saradnja službenika Ob Ulcinj sa timom NPM-a bila dobra. Članovima tima pružene su date informacije, obavljen je poverljiv intervju sa licem lišenim slobode, omogućen je obilazak i fotografisanje prostorija za zadržavanje i uvid u traženu dokumentaciju.

1.5 Zaključak

Uslovi u prostorijama za zadržavanje u Ob Ulcinj zahtijevali su određene intervencije kako bi se otklonili uočeni nedostaci. Tim NPM-a je evidentirao polomljen mobilijar, nedostatak tekuće vode što otežava osnovne uslove boravka. U jednoj prostoriji nije bilo dotoka svježeg vode, u drugoj nije postojao umivaonik, interfon nije funkcionisao. Ovi nedostaci negativno utiču na higijenu, sigurnost i kvalitet boravka zadržanih lica, te zahtijevaju sanaciju.

Evidencija lica lišenih slobode uglavnom je uredna, ali sa pojedinačnim propustima. U jednom slučaju u evidenciji lica lišenih slobode nije bilo upisano vrijeme i datum zadržavanja, što predstavlja propust i ukazuje na potrebu pojačanog nadzora i dosljednog vođenja evidencije.. NPM podsjeća da je važno, u skladu sa smjernicama Evropskog komiteta za prevenciju torture, propisno evidentirati sve podatke o licu koje je dovedeno ili pozvano, uključujući ko je lice, od koga i po čijem nalogu je dovedeno, razlog, svojstvo (osumnjicheni, svjedok itd.), kome je predato i kada je napustilo prostorije policije.

Evidencija uručenih dostavljenih poziva građanima u pojedinim rubrikama imala je nezabilježanih podataka – najčešće datum uručenja, datum pristupanja pozivanog lica, vrijeme i policijskog službenika kod koga je lice dolazilo popozivu.

Ob Ulcinj se i dalje suočava sa ozbiljnim nedostatkom ljudskih resursa. Sistemizovano stanje u Stanici policije iznosi 41 službenika, dok je u trenutku obilaska NPM-a u radnom odnosu bilo svega 24 službenika. U kriminalističkoj policiji od 15 sistemizovanih radnih mjesta radi samo 10 službenika. Prosječna starosna dob službenika iznosi 45 godina.

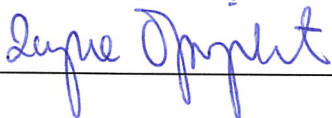
U dežurnoj službi često je prisutan samo jedan policijski službenik, što dodatno opterećuje rad, jer on istovremeno vodi evidenciju, kontaktira s građanima i nadgleda lica u prostorijama za zadržavanje.

Zaštitnik kao NPM, s obzirom na postojeći kadrovski kapacitet, ukazuje da je neophodno optimizovati radne procese i prioritete unutar stanice kako bi se, u okviru postojećih resursa, maksimalno unaprijedila sigurnost, zakonitost i humanost postupanja, uključujući dosljedno vođenje evidencija, ali i smanjenje preopterećenja dežurnih službenika.

Savjetnici Zaštitnika za zaštitu od torture, bezbjednost i NPM

Danijela Brajković

Mensur Bošnjak

